

CENNETİN KÖŞKLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmedühû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve liazîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî tâci ruûsina seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin zevis-sıdkı vel-vefâ... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri kandilinizi mübarek eylesin... Gecenizi feyizli eylesin... Hayırlı ibadetler yapmağa muvaffak eylesin...

a. Mekke'den Kudüs'e Gece Yolculuğu

Hicret-i nebeviyyeden bir sene sekiz ay kadar önce, daha Peygamber SAS Efendimiz Mekke-i Mükerrreme'de iken, bir Receb ayınının 26'sını 27'ye bağlayan gecesinde, Peygamber SAS Efendimiz'i Allah-u Teâlâ ve tekaddes Hazretleri, her şeye kâdir olan Mevlâmız, bir gecede Mekke-i Mükerrreme'den Kuds-ü Şerif'e götürdü. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

الْقَصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا، إِنَّهُ هُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

(الاسراء: ١٠)

(Sübhâne'llezî esrâ bi-abdihî leylen mine'l-mescidi'l-harâmi ile'l-mescidi'l-aksa'llezî bâreknâ havlehû li-nüriyehû min âyâtinâ,

innehû hüve's-semîu'l-basîr) (İsrâ, 17/1)

Biliyorsunuz, biz bir şeye şaşırduğumuz zaman, hayret ettiğimiz zaman, –büyüklerimiz öyle öğretmişler, Allah hepsinden razı olsun, kabirleri pürnûr olsun– Sübhânallah deriz. Dikkat edilirse bu ayet-i kerime de Sübhâne'llezî diye başlıyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin şanı, her türlü noksandan münezzehtir. Allah-u Teâlâ Hazretleri her türlü kemâlât ile muttasıftır. Her türlü gücün kuvvetin sahibidir. Her türlü ilmin sahibidir. Her şeyden haberdardır. Her şeyi bilir, her şeyi görür, her şeye gücü yeter. Her şey ondandır, nasıl dilerse öyle yapar. Kâdir-i mutlaktır. *Lâ yüs'elü ammâ yef'al*'dir.

Hiç kimsenin hatırına, hayaline gelmeyecek bir şekilde, Peygamber SAS Efendimiz'i, Ebû Tâlib'in mübarek kızı Ümm-ü Hanî Hazretleri'nin evinden veyahut Kâbe-i Müşerrefe'nin yanından bir gecede, Mekke-i Mükerreme'den Kuds-ü Şerif'e götürdü. Binlerce kilometre mesafe öteye...

Ayet-i kerimede şöyle buyruluyor:

(*Sübhâne'llezî*) “O Allah’ın şanı her türlü noksandan münezzehtir. Ne kadar şaşılacak şey de olsa, hepsini yapmaya kâdirdir ki, (*esrâ bi-abdihî*) kulunu geceleyin, böyle bir Receb’in 27. gecesi seyahat ettirdi. (*Leylen*) Gece vaktinde, (*mine’lmesçidi’l-haram*) Mescid-i Haram’dan; ya Kâbe’nin içinden, ya da Harem bölgesi, o ihramsız girilmeyen mıntıka, orası Harem mıntıkası olduğu için öyle denilmiş olabilir. O mıntıkadan, Kuds-ü Şerif’in içinde bulunan, en uzaktaki, en şerefli, en itibarlı mescidlerden biri olan Mescid-i Aksâ’ya bir gecede götürdü.”

(*Ellezî bâreknâ havlehû*) “O Kudüs müstesnâ bir yer, mukaddes bir yer... Adı bile kudsiyet kelimesinden geliyor. O mübarek yer ki, peygamberlerin cevlângâhı... O mübarek yer ki, kelimelerle tarifi mümkün olmayan, maddî mânevî kudsiyetlere sahip bir belde...” O beldeye Peygamber Efendimiz’i götürdü. Mescid-i Aksâ denilen, eskiden mübarek Peygamberlerin yapılmasında çalışmış oldukları, Dâvud AS, Süleyman AS zamanlarına varan bir mescide götürdü. Kur’an-ı Kerim bunu böylece bildiriyor.

Neden böyle bir gecede alıp Kuds-ü Şerif’e götürdü Allah-u Teâlâ Hazretleri? (*Li-nuriyehû min âyâtinâ*) “Ayetlerimizden bir miktarını göstermek için...” buyuruyor.

Ayetlerimizi gösterelim demiyor; ayetleri sonsuz, sayısız, hadsiz, hesapsız... O ayetlerinden, o delillerinden bir nebze, bir miktar göstermek için Allah-u Teâlâ Hazretleri oradan aldı, öbür tarafa götürdü.

“—Acaba hocam, uyku halinde olamaz mı? Uyukladığı esnada rüyalar görmüş, oralara öyle gitmiş olamaz mı?”

Peygamber SAS Efendimiz Burak’a bindi, gitti, fakat etrafı göre göre gitti. Hattâ öyle oldu ki havada giderken, aşağıda filânca kabilenin kervanını gördü. Onlar bir develerini kaybetmişler, hayvanın nereye gittiğini bilmiyorlar. O görüyor yukarıdan, şurdadır diye onlara gösterdi, öyle gitti. Yâni geçtiği yollardaki şeyleri göre göre gitti.

Ertesi gün müşrikler inkâra kalkışınca, o olan şeyleri onlara anlattı. Bunları o kervandakilerden sorun dedi.

Anlaşıyor ki, rüya görmesi tarzında değil, bizim anlayamadığımız bir şekil ile, *ruh mea’l-cesed* Kuds-ü Şerif’e gitti.

Bu İsrâ denilen hadisedir ki, *İsrâ* demek, geceleyin bir kimseyi bir yerden bir yere götürmek, gece seyahati yapmak demek...

Niye gece seyahati oluyor? Çünkü, Arapların diyarı gündüzleri çok sıcak olur. Gündüzleri yürümeğe mecali olmaz insanın, ayakları kumlara batar, yüzü terlere batar, mecâli kalmaz, güneşin altında kurur, kalır. Güneş çarpar, mahvolur. Araplar güneş battıktan sonra harekete geçerler, o gecenin serinliğinde, tıngır tıngır çanları çala çala, kervanlarla yollarını gece alırlar. “*Yâ ley!..*” diye türküler tutturlar kendileri... Develeri heyecanlandırarak kaside ler okurlar. Onları okuya okuya, gecenin serinliğinde, yıldızları seyrederek, mehtap varsa

mehtabı seyrederek seyahat ederler. Bu gece seyahatleri onlarda meşhurdur. Geceleyin seyahate *isrâ* diyorlar.

Peygamber Efendimiz'i de geceleyin Allah-u Teâlâ Hazretleri aldı, Kuds-ü Şerif'e götürdü. Bu birinci merhalesi, Kur'an-ı Kerim'de şu okuduğum ayet-i kerimede bildiriliyor.

b. Semâların Ötesine Yolculuk

Kuds-ü Şerif'ten sonra, Allah-u Teâlâ Hazretleri ona yedi kat semâyı gösterdi. Yedi kat semâdan geçirdi. Tebâreke Sûresi'nde buyruluyor ki:

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا

(الملك:٣)

(*Ellezî haleka seb'a semâvâtin tıbâkâ*) [O ki, birbiri ile âhenkli yedi göğü yaratmıştır.] (Mülk, 67/3) Yedi kat semâ var, biliyoruz.

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ

(الملك:٥)

(*Velekad zeyyenne's-semâe'd-dünyâ bi-mesâbihâ*) “En yakın semâyı yıldızlarla donattık.” (Mülk, 67/5) buyuruyor Allah-u Teâlâ Hazretleri...

Buradan da anlıyoruz ki, birinci semâ yıldızların olduğu, yer aldığı semâdır. Demek ki bu yıldızlar bitecek, bunların bitmesinden sonra ikinci semâ başlayacak. Ondan sonra üçüncü semâ başlayacak, ondan sonra dördüncü, beşinci,

altıncı, yedinci semâ, ondan sonra Kürsü, Arş, ondan sonra öteki muazzam varlıklar...

Dünya semâların yanında zerre kalır. Kürsü'nün yanında yedi kat semâ zerre kalır. Arş'ın yanında Kürsü küçücük bir tane gibi kalır. Böyle bir muhteşem kâinat, böyle bir muhteşem fezâyı, Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'e, oraları geçirip gösterdi. Cenneti, cehennemi gösterdi. *Sidretü'l-Müntehâ* denilen yere kadar, Cebrâil AS kendisine mihimdarlık eyledi. Fakat *Sidretül-Müntehâ* denilen yerde dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah, benim tâkatim, benim müsaadem buraya kadar; eğer ben bu Sidre-i Müntehâ'dan biraz daha ileri gitsem, yanarım. Burdan öteye benim tahammülüm yok!” dedi.

Söyleşirken Cebrâil ile kelâm, Geldi Refref önüne verdi selâm.

O meleklerin bile daha öteye gidemediği mesafeleri, Peygamber SA Hazretleri aştı. *Refref'e* binip Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin huzûr-u âlîsine vardı.

Gözü görmeyen bir insana yeşille kırmızının farkını nasıl anlatırsın? Yeşil renk diye bir renk vardır, bir de kırmızı vardır, bir de sarı vardır... Ama anadan doğma kör bir insan bunları nasıl anlansın; anlayamaz!

Tatlı yememiş bir insana, hiç ekşi bir şey yememiş bir kimseye, bizim dünyamızda tatlı diye bir şey vardır, ekşi diye bir şey vardır diye nasıl anlatırsın ikisinin farkını? Damaktaki lezzetin farkını nasıl anlatırsın? Görmeyene

nasıl anlatırsın, tatmayana nasıl anlatırsın?
Bilmeyen nasıl anlatır?

Kelimelerin hepsi bu dünyadaki hayatımız için kullanılan kelimelerdir. Biz bir şeyi görüyoruz, masa diyoruz. Bir başka şeyi görüyoruz, kitap diyoruz. Bir başka şeyi görüyoruz, defter diyoruz, gözlük diyoruz, mikrofon diyoruz, cami diyoruz, kubbe diyoruz. Hep kelimeleri bu dünyamız için seçmişiz. Bu dünyanın ötesinde görmediğimiz şeyleri hangi kelimelerle anlatalım?

Onun için çok güzel, çok ârif kimseymiş *Mevlid* yazarı Süleyman Çelebi, *rahmetu'llâhi aleyhi rahmeten vâsiaten...* Diyor ki:

Şeş cihetten ol münezzeħ Zü'l-Celâl Bî-kem ü keyf ana gösterdi cemâl.

Şu beytin mânâsını böyle, bir tarafına altınları koy, elmasları koy, bir tarafına bu beyti koy; bu beyit ağır gelir. O kadar güzel söylemiş. *Şeş cihetten ol münezzeħ Zü'l-Celâl Hazretleri*; yâni sağda değil, solda değil, yukarda değil, aşağıda değil, önde değil, arkada değil; mekândan münezzeħ olan, altı cihetten münezzeħ olan Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni gördü Peygamber Efendimiz ama, ne gördü, neye benzer, nasıl anlatalım?

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

(الشورى: ١١)

(*Leyse kemislihî şey'ün*) [Onun benzeri hiçbir şey yoktur.] (Şûrâ, 42/11) Allah gibi bir şey yok ki, biz ona benzeterek şöyle, şunun gibi bir şey diyelim!

Bî-kem ü keyf, kemmiyetsiz ve keyfiyetsiz, yâni miktara sığmaz, kalite ve kantite ile anlatılması mümkün olmayan, tarif ve tavsifi mümkün olmayan bir tarzda ona Allah-u Teâlâ Hazretleri cemâlini gösterdi. Nasıl gösterdi? Her şeye kâdir olan Allah-u Teâlâ Hazretleri, bizim de anlayamayacağımız bir tarzda cemâlini gösterdi.

Gel habîbim sana âşık olmuşam, Cümle halkı sana bende kılmışam.

diyerek sevdiği kulunu kendi huzur-u âlîsine kabul eyledi. Konuştular... O şeyleri Mevlid sahibi çok güzel anlatıyor; gâyet edep ile, gâyet tevâzu ile, gâyet terbiye ile anlatıyor. Sonra:

Hem dedi kim, yâ Muhammed ben seni Bilirüm görmeğe doymazsın beni,

O safâya erdikten sonra insanın gözü dünya mı görür, dünyaya dönmek mi ister. Ama vazifesi var, daha peygamberliği tamam olacak. Hicretten evvel oldu bu Mi'rac hadisesi... Geri döndü. Yâni lütf ile, kerem ile Peygamber SAS Efendimiz geri döndü.

Şimdi Süleyman Çelebi –Allah rahmet eylesin– diyor ki:

Sen ki Mi'rac eyleyip kıldın niyaz,

Ümmetin Mi'racını kıldım namaz.

“Ey Rasûlüm, sen ki nasib oldu, Mi'rac ettin, benim huzuruma kadar geldin; meleklerin geçemediği yerleri geçtin, en yüksek makama erdin. Senin ümmetinin mi'racını da namaz kıldım. Namazı senin ümmetinin mi'racı olarak

ta'yin eyledim.” buyurdu diyor. Süleyman Çelebi böyle anlatıyor.

Biz Peygamber Efendimiz'in şerefi ile, büyüklüğü ile iftihar ederiz. Ona ümmet olmaktan şeref duyuyoruz. Bu şerefi, hiç bir şeyle almak mümkün değil... Eski peygamberler, eski insanlar Peygamber SAS'in ümmeti olmaya can atıyorlardı.

“—Ah nolaydı, onun zamanında yaşasaydım da, ona ümmet olsaydım. Onun tebliği esnasında ona yardım edebilseydim.” diye ümmeti olmağa herkesin can attığı bir peygambere, el-hamdü lillâh, eş-şükrü lillâh Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi ümmet eylemiş, çok güzel...

Mâdem ki böyle bir Mi'rac gibi büyük nimete mazhar olmuştur Peygamber SAS Hazretleri, mâdem ki bizim namazımız da böyle bir Mi'racdır; Allah bu Mi'racımızın da kadrini kıymetini bilmeyi bize ihsân eylesin...

Geçen gün bir başka şehirde konuşuyoruz, birisi diyor ki:

“—Avrupalı kardeşler müslüman oluyorlar, namaz zor geliyor, günde beş vakit namaz kılmayı yapamıyorlar.” diyor.

Namaz bir angarya gibi düşünülürse, bir angarya gibi olursa, yapılmaz. Her gün her gün aynı angarya olmaz... Namazın güzelliğini sezip, sevebilmek lâzım ki, o iş yürüsün. Allah-u Teâlâ Hazretleri o lezeti, o güzelliği, o şâhâne ibadetin inceliklerini anlamayı, sezmeyi, yaşamayı, öyle ibadet etmeyi bizlere nasib eylesin...

Beş vakit namaz, bu Mi'rac gecesinde bize ikram olunmuş, Rabbimiz tarafından vazife olarak verilmiş. Çok şükür yâ Rabbi, bize namaz gibi bir ibadeti nasîb eyledin. Sıdk ile beş vakit namazı edâ edince, elli vakit kılmış gibi o sevabı da Rabbimiz bizlere ihsân eyleyecek.

Rabbimiz Peygamber Efendimiz'e lâayık has ümmet olmayı cümlemize nasib eylesin...

c. Güzel Ahlâk ve Mükâfâtı

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerinden bu Mi'racıla ilgili bir iki hadis-i şerifi teberrüken okuyalım. Mi'rac hakkında bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:¹

رَأَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِي، قُصُورًا مُسْتَوِيَةً عَلَى
الْجَنَّةِ، فَقُلْتُ: يَا جِبْرِيْلُ

لِمَنْ هَذَا؟ فَقَالَ: لِلْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ
النَّاسِ، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

(ابن لال، والديلمى عن أنس)

RE. 287/11 (*Raeytü leylete üsriye bî kusûran müsteviyeten ale'lcenneti*) Peygamber Efendimiz'in bu hadis-i şerifi Abdullah ibn-i Abbas RA'den rivayet edilmiş. Türkçe olarak ifadesi şu: “Beni Rabbim geceleyin İsrâ

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.255, no:3187; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.671, no:7016.

mucizesiyle şerefyâb edip Mi'rac'a sevkettiği zaman, cennette bir seviyede yapılmış muhteşem köşkler gördüm.”

Cenneti gezdi, cenneti gördü, gökleri gördü. Cennetin üzerinde, şöyle bir seviyede muhteşem köşklere gördü. Uzun anlatmıyorum, vakti zaten bildiğiniz şeylerle doldurmayayım diye. Orada cennetin üzerinde çok güzel köşkler gördü.

Yanında Cebrâil AS var, mihamdar. Şurası şöyledir, burası böyledir diye bildiriyor Peygamber SAS Efendimiz'e...

(*Fekultü: Yâ Cibrîl, li-men hâzâ?*) “Yâ Cebrâil, bu köşkler kimin için, sahipleri kim bunların?” diye sordum diyor Peygamber Efendimiz.

Cebrâil AS buyurmuş ki: (*Li'l-kâzımîne'l-gayz*) “Gayzını yutanlar için, (*ve'l-âfîne ani'n-nâs*) insanları affedip bağışlayanlar için... (*Va'llâhu yuhibbü'l-muhsinîn*) Allah iyilik yapan kulları sever.” Muhterem kardeşlerim! Cennete iyi huyla gireceğiz, huylarımızın güzel olması lâzım!.. İyi huy nedir? Bu iyi huyu öğrenmeden, iyi huyu kendimize hal edinmeden olmayacak bu iş... Enes RA'a Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:²

² Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.329, no:236; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'dDuafâ*, c.V, s.334; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.40, no:5239; RE. 394/4; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.499, no:11291.

Muhtelif lafızlarla:

Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.563, no:3912; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.279, no:909; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.23, no:21; Beyhakî, *Sünenü'lKübrâ*, c.X, s.235, no:20881; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.III, s.83, no:297; İbn-i Adiy, *Kâmil*

مَكَارِمُ أَخْلُقٍ عِنْدَ اللَّهِ ثَلَاثَةٌ: تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ،
وَتُعْطِي مَنْ حَرَمَكَ، وَتَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ

(خط. عد. عن أنس)

(*Mekârimü ahlâkı inda'llâhi selâsetün*) “Allah indinde iyi ahlâk üç şeydir: 1. (*Tağfû ammen zalemeke*) Sana zulmedene, haksızlık edene, seni ezalandırana sen affedici olursun, bağışlarsın. 2. (*Ve tu'tî men harameke*) Senden esirgeyene, vermeyene sen verirsin. 3. (*Ve tasilü men kataake*) Seninle alâkayı koparana sen münâsebetlerini devam ettirirsin, ahbaplığını kesmezsin, sürdürürsün.” buyurmuş Yâni muhterem kardeşlerim, güzel huy denilen şey, karşılıksız olan bir şeydir. Yâni, “O bana bir hediye vermiş, ben de ona bir hediye veriyorum. O bana bir iyilik yapmış, ben de ona bir iyilik yapıyorum. O beni seviyor, ben de onu seviyorum.” Bunlar karşılıklı... Güzel huy denilen şey, karşılıksız olan bir şeydir. Karşılıksız yapabiliyorsa insan, işte hakîkî güzel huylu o zaman olur.

Şimdi birbirimizin dertlerimizin bitmesi mümkün değil. Derviş olsak da bitmesi mümkün değil... Şimdi bizim dervişlerimizden bir grup kar-
fi'd-Duafâ, c.III, s.277; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.178, no:7285; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.269, no:739; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.22, no:19; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.222, no:7959; Ukbe ibn-i Amir RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.364, no:5567; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.221, no:7956; Beyhakî, *Sünenü'l-Küb râ*, c.X, s.235, no:20880; Hz. Ali RA'dan.

deşimiz Anadolu'nun bir şehrinde, mâşâallah başlarında yüksek tahsilli bir hoca var, camide kitaplar okuyorlar; muhabbetli, güzel, hoş halli bir cemaatleri var. İyi bir şehir... Geçen gün haber geldi ki, iki gruba ayrılmışlar, birbirleri ile çekişirlermiş... Çekişirler, kavga ederler, birbirlerinin kanlarını bile dökerler, her şey olur... İnsanların içinde bu nefis bulunduğu müddetçe, insanların damarlarında dolaşan kan gibi şeytan dolaştığı müddetçe, bu huylar düzelmediği müddetçe, huylarımızı İslâm ahlâkı etmediğimiz müddetçe, bu tehlike her zaman, her yerde var... Aynı ailenin içinde bile olur, karı ile koca arasında bile olur, iki kardeş arasında bile olur. Camide de olur, imamla müezzin arasında da olur, müftü ile vaiz arasında da olur... Herkesin arasında olur. Huyumuzun güzel olması lâzım! Peygamber SAS Hazretleri buyurdular ki:³

بُعِثْتُ لَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْخُلُقِ

(ك.ق. عن أبي هريرة)

³ Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.670, no:4221; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.191, no:20571; Kudâî, *Müsnedü'ş-řihâb*, c.II, s.192, no:1165; Temmâmü'r-Râzî, *elFevâid*, c.I, s.122, no:276; Ebû Hüreyre RA'dan.

Lafız farkıyla: İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.II, s.904, no:1609; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.381, no:8939; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.104, no:273; Beyhakî, *şuabü'l-İman*, c.VI, s.230, no:7977; İbn-i Sa'd, *Tabakâtü'lKübrâ*, c.I, s.192; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.188, no:835; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaçk*, c.XIX, s.252; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Ebî řeybe, *Musannef*, c.VI, s.324, no:31773; Zeyd ibn-i Eslem RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.33, no:5217 ve c.XI, s.559, no:31969; *Keřfü'l-Hafâ*, c.I, s.243, no:638 ve s.339, no:916.

(*Buistü li-ütemmime mekârime'l-ahlâk.*)

“Ben güzel ahlâkı tamamlamak için, gelip size öğretmek için peygamber gönderildim.”

Dinimizin hedefi güzel huylu olmaktır.

Ele geleni yersin,

Dile geleni dersin, Böyle dervişlik dursun, Sen derviş olamazsın!

Yunus Emre'nin sözü... Ele gelen yenmeyecek, dile gelen denmeyecek! tutacak insan kendini, sabredecek, boynu bükük olacak, gülüp geçecek, kötülüğe iyilikle muamele edebilecek. O zaman olur.

Bak, Peygamber Efendimiz cennetteki o güzel köşklerin sahiplerini sorduğu zaman, cevabı nasıl vermiş Cebrâil AS:

(*Li'l-kâzımîne'l-gayz*) “İçinde kızgınlığı kabarmış, yüzü kıpkırmızı olmuş, çok kızgın; eyvah, kızgınlığı taşıtı... Ama onu yutuyor, kendisine hâkim oluyor, dizginleyiveriyor; o kimseler içindir.”

Birisi gelmiş, Hazret-i Ömer RA'a:

“—Bize hiç de adaletle muamele etmiyorsun!” dememiş mi?

Hazret-i Ömer'e... Sübhànallâh, bu insanların da diline gem vurulmuyor. Hazret-i Ömer'e deme bâri... Hazret-i Ömer RA, dünyada adaletiyle tanınmış, namı geçmiş bir kimse...

Hazret-i Ömer şöyle yerinden bir doğrulmuş. Dövecek yâni, pestilini çıkartır ya... İbn-i Abbas RA varmış yanında, demiş ki:

“—Yâ emîrel-mü'minîn, Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâlâ Hazretleri, 'Cahillerden yüz çevir!' buyuruyor, bu da cahildir.” demiş.

Öyle deyince, Hazret-i Ömer —koca, babayiğit adam üç tane beş tane insan zabtedemez, güçlü, kuvvetli— oturmuş. Yâni kinini kızgınlığını böyle tutuvermek, kendine hakim olmak; *kâzımînelgayz* bu... Misal böyle hatırıma geldi.

(*Ve'l-âfîne ani'n-nâs*) İnsanların da kabahatlerini, kusurlarını affedenler.

Şimdi hakîkaten yapılmış bir kabahat olacak ki, affetmek olsun ve onun sevabı olsun.

“—Efendim, o bana şöyle yapmıştı, böyle yapmıştı...”

Yâhu hiç lüzum yok, tamam; öyle de yapmıştır, daha fazla da yapmıştır. Yaptığı halde affedebiliyor musun? İş bu... İşte o zaman cennetin yukarısındaki sıralanmış güzel köşklere, Allah-u Teâlâ Hazretleri sokacak böyle kimseleri...

(*Va'llâhu yuhibbü'l-muhsinîn*) “Allah iyilik yapan kulları sever.”

İşte biz bu iyilik yapıcılık halini elde edeceğiz. Elde edebilirsek, huyumuzu güzelleştirebilirsek, kötülüğe iyilikle muamele edebilirsek, ahlâkımızı güzelleştirebilirsek, çelik gibi iradeli olabilirsek, Eyyûb AS gibi sabırlı olabilirsek, İbrâhim AS gibi gözü yaşlı olabilirsek, o zaman güze huylara sahip olmuş olacağız ve cennetini, cemâlini hak edeceğiz.

Bu güzel huyları elde etmek için çalışalım!

d. Sevmeyi Öğrenmemiz Lâzım

Muhterem kardeşlerim! Bir aya yakın bir zaman önce, 25 gün önce Regâib gecesi oldu. Üç aylar geldi, Receb'in ilk cuma gecesi oldu dedik. Peygamber Efendimiz bu Receb ayında çok oruç tutardı.

Oruç, insanın ahlâkını güzelleştirmek için en güzel vasıtalarından biridir. Ama bizim milletimiz orucu, sadece yemek yememek sanıyor. Böyle değil, böyle tarif etmemiş Peygamber Efendimiz ama, böyle sanıyorlar.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“–Gıybet orucu bozar.”

Herkes gıybet ediyor, oruçları gidiyor. Dedi-kodu orucu bozar.

“–Gözler zina eder.” diyor Peygamber Efendimiz. “Eller zina eder.” diyor.

Zina edince oruç kalmaz ki... Yâni oruç tutmak demek, güzel huylu olmaya dişî sıkıp sabretmek demek... Harama bakmayacaksın, kötü söz söylemeyeceksin, kimseyle kavga etmeyeceksin, söğüşmeyeceksin, döğüşmeyeceksin; oruç öyle olacak.

Efendimiz böyle oruç tuta tuta demek ki, anlıyoruz ki, öyle güzel Regâib Gecesi'nin gelişinden, daha bir aya varmamış, Receb'in yirmi yedisinde Mi'rac-ı güzîn nasib olmuş. Allah-u Teâlâ Hazretleri huzur-u izzetine Habîb-i Edîbini lütfen ve keremen kabul eylemiş.

Biz de böyle oruç tutarak kendimize hakim olacağız. Bu güzel huyları elde edeceğiz, bu güzel ahlâkı eldeacağız, ondan sonra o lütuflara nâil olacağız.

“—Haklı iken münakaşayı terkedene, cennetin avlusunda bir köşkü garanti ederim.” buyuruyor Peygamber Efendimiz. Haklı iken... Haklı, tamam, bu taraf doğru, öbürü yanlış...

“—Bütün bunların hepsi neden, güzel huy dediğimiz ne işe yarar?.. Tamam hocam, güzel huylu oldum, faidesi ne güzel huyun?”

Güzel huy güzel geçim sağlar. Müslümanlar birbirleriyle iyi geçimli olurlar, iyi kardeş olurlar. Esas olan kardeşlik, esas olan müslümanın müslümanı sevmesi, kardeş olması, yekvücut olması... İşte onu sağlıyor bu güzel huy.

Güzel huy olmayınca ahbablık olmuyor.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: “—İman etmedikçe cennete giremezsiniz.”

Tamam, çok hadisler var, çok deliller var; biliyoruz ki imanı olmayan cennete girmeyecek. İsterse omuzu kalabalık olsun, isterse rütbesi yüksek olsun, isterse hazinenin sahibi olsun, bir devletin reisi olsun, bir ordunun komutanı olsun; değişmez. Yâni imanlı olan cennete girecek.

Hadis-i şerifin devamında buyruluyor ki: “—Birbirinizi sevmedikçe de, iman etmiş olmazsınız.”

Hadi buyurun gelin de ağlayalım şimdi. Biz kendimizi mü'min saymıyor muyuz hepimiz?

Hepimiz elhamdü lillâh müslümanım diyoruz, mü'minim diyoruz. Ama gel bakalım, Rasûlüllah'ın terazisinde bir dirhem çekecek miyiz? Bak ne buyuruyor Peygamber Efendimiz: "İnanmadıkça cennete girmezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de inanmış olmazsınız." Sıhhatli hadis. Hadis-i şerifte böyle buyruluyor.

Benim bu hadislerden çıkarttığıma göre, öyle anlaşılıyor ki, ilk yapacağımız iş sevmeyi öğrenmek... Bir mektebi olsa da şunun, gitsek, alfabesinden başlasak, ilkokulu bitirsek, ortaokulu bitirsek, lisesini bitirsek, üniversitesini bitirsek, sevmek denilen şeyi öğrensek.

Sevmeyi bilmiyoruz, birbirimizi sevmeyi öğrenememişiz. Ahbaplığı devam ettirmeyi bilmiyoruz. Candan kardeşliği bilmiyoruz. birbirimiz için fedâkârlık yapmayı bilmiyoruz.

Eskiler biliyordu, eskiler birbirleri için canlarını verirlerdi. Bu hususta çok fıkralar, hikâyeler, ibretli misaller vardır. Eskiler eskide kalmış. Biz şimdi birbirimizi o muhabbetle sevemezsek, hakîkî iman etmiş olmayacağız.

Hocamız bizden önce hep anlatır, dururdu; Allah razı olsun... Biz de böyle diz çöktük, dinledik. Bu sevgi bu muhabbet olmadıktan sonra, bir netice yok...

Biz şimdi düşüneceğiz, taşınacağız, birbirimize karşı hislerimizi nasıl düzeltebiliriz, birbirimizle nasıl hakîkî dost ve ahbap olabiliriz, birbirimizi hakîkaten nasıl sevebiliriz; onun çarelerine bakacağız.

Onun çarelerinden bir tanesi... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى
تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا. أَفَلَا أَنْبَيْتُكُمْ
بِشَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمْوهُ تَحَابَبْتُمْ: أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

(ط. حم. و ابن منيع، وعبد بن حميد، ت. والشاشي، وابن قانع، ق. ض. عن الزبير بن عوام)

(Ve'llezî nefsi muhammedin bi-yedîhî)
“Muhammed’in nefsi, kudreti elinde olan Allah’a yemin olsun ki...”

Ne demek nefsi, kudreti elinde olmak? Yâni, Allah-u Teâlâ Hazretleri nasıl dilerse öyle yapar. Biz onun kuluyuz. Yemin ederek diyor ki, Peygamber Efendimiz:

(Lâ tedhulü'l-cennete hattâ tü'minû) “İman etmedikçe cennete giremeyeceksiniz, giremezsiniz.” İman etmeyen bir insanın cennete girmesi mümkün mü? Mümkün değil...

(Ve lâ tü'minû hattâ tehàbbû) “Birbirinizi sevmedikçe de mü'min olamazsınız.”

⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.664, no:2510; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.164, no:1412, 1430; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.27, no:193; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.32, no:669; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.X, s.385, no:19438; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.267, no:6613; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.232, no:20854; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.63, no:97; Zübeyr ibn-i Avvâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.835, no:7443; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.64, no:12732; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XII, s.439, no:12255; RE. 283/2.

Sonra, Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki: *(Efelâ ünebbiüküm bi-şey'in izâ fealtümûhu tehâbebtüm)* “Size, işlediğiniz zaman birbirinizi sevmenize yardımcı olacak bir şey tavsiye edeyim mi? *(Efşü's-selâme beyneküm)* Aranızda selâmı yayınız!”

Selâm verin demiyor da, selâmı aranızda ifşâ edin diyor. İfşâ sözünde bir sır var.

“—Niye selâm verin dememiş de, selâmı ifşâ edin demiş?” Selâm, insanın karşısındakine esenlik, rahatlık, güzellik, hoşluk temenni etmesi demek... Ama bu sadece dille söylendiği zaman olmuyor. Sen ona hakîkaten esenlik diliyorsan, bu halinden de belli olacak. Esenlik dilediğin halinden belli olacak.

Yüzüne karşı gülüyor bir çok insan, arkasından başka türlü konuşuyor. Ben telefonda duyuyorum meselâ; bir ülkedeyiz, birisi ötekisine telefon açmış:

“—Kusura bakmayın, Allah’a ısmarladık, gidiyorum!” diyor.

Öteki odadan başkası alay ediyor, telefonda bu tarafın duyduğunu bilmiyor. Telefonda da bir sürü tatlı söz söylüyor. Tatlı sözler başına çalınsın... Aslında alay ediyor.

Buna münafıklık derler. Seviyorsan erkekçe seviyorum de; sevmiyorsan da yiğitçe, “Seni sevemedim kardeşim!” de, bitsin... Yüzüne gülüp, arkasından kuyusunu kazmak; eyvallah deyip, selâm veriyor gibi eğilip ayağının altına karpuz kabuğu yerleştirmek... “Allah ömürler

versin!” deyip, arkasından ölümünü temenni etmek... Bunlar münafıklık işi.

Samîmî candan dost olacağız. Birbirimize hislerimizle, davranışlarımızla, hareketlerimizle esenlik dileyeceğiz. Selâmın ifşâsını ben öyle anlıyorum. Yâni selâm temenni ettiğin senin üzerinde zâhir olacak! Selâm verdiği kimsenin iyiliğini istediğin gözünden belli olacak, elinden belli olacak, hareketinden belli olacak, davranışından belli olacak.

Camide namaza duruyor adam, kısıyor omuzlarını, dirseğini öbür tarafa dayıyor. Muhabbetli olmamış daha, ufa tefek şeylerden kızıyor. Olmaz! Hakîkaten sevecek; “Gel kardeşim, sen benim yerime otur, ben geride durayım! Sen halıda dur, ben taşta durayım! sen sevap kazan, ben kenarda bekleyeyim!” diyebilecek hale geleceğiz. Tercih haline gelebileceğiz.

Kardeşliğin üç merhalesi var diyor İmam Gazâlî... Müslüman kardeşliğinin en aşağı derecesi, kardeşinin yeme, içme ve hayâtî ihtiyaçlarını gidermektir. Bu neye benzer? Evinde beslediğin hizmetçiye, kâhyaya, akrabaya, şuna buna yemek çıkartman, yatacak yer göstermene benzer. Arkadaşlığın en aşağı mertebesi arkadaşının ihtiyaçlarını böylece görmendir. Orta derecesi, neyin varsa bölüşmendir:

“—Al kardeşim, yarısı senin, yarısı benim!.. Elmam var, ortasından bölelim; yarısı sana, yarısı bana...” demendir.

Buna da orta derece diyor. Yüksek derecesinde:

“—Al kardeşim elmayı sen ye, ben yine alırım!”

filân deyip hepsini ona vermek, kendisine tercih etmek.

Bir grup dervişleri eski zamanda yakalamışlar.

“—Siz casussunuz, bozuk akideli insanlarsınız gâlibâ... Sizi zındıklar sizi!” demişler, cellada teslim etmişler. İçlerinden bir genç celladın önüne koşuyor:

“—Önce beni kes!” diyor.

“—Dur be adam, çekil kenara!” diyor, ötekisini kesmek için teşebbüs ediyor.

Genç delikanlı geliyor,

“—Önce beni kes!” diyor.

“—Yâhu git kenara!”

Tekrar geliyor. O zaman cellat:

“—Niye bu kadar ısrar ediyorsun?” diye soruyor.

“—Ben kesilirken, sen benimle üç-beş dakika meşgul olacaksın ya; kardeşlerim üç-beş dakika daha fazla yaşamış olurlar.” diyor.

Ölürken bile kardeşini düşünüyor, ötekiler üç dakika daha yaşasın diye öne gidiyor. Celladın elinden balta düşüyor. Gidiyor, padişaha diyor ki:

“—Efendim, yanlış anlaşılmış, bunlar kötü insanlar değil! Böyle böyle yaptılar.” diyor.

Tahkik ediliyor, anlaşılıyor ki hepsi hakîkten derviş insanlar ama, o devirde tabii derviş dediğin insan, üstü başı eski, püskü; yoldan gelmiş, belki tozlu topraklı... Dilenci mi, haydut mu, anlayamamışlar yâni; basîretleri kapanmış, kötü insan sanmışlar.

Kardeşleri biraz daha yaşasın diye, kendisinin boynunu celladın önüne koyuyor. O kadar böyle kendilerine tercih etmişler. Buna da *îsâr* derler.

Eğer biz bu muhabbetle birbirimizi sevsek muhterem kardeşlerim, bize Amerika zarar veremez, Rusya zarar veremez, Kızıl Çin zarar veremez, Hindistan zarar veremez... Dünyanın hepsi bir araya gelse, zarar veremez. Bizim çektiğimiz kendimizden, müslümanların çektiği birbirinden...

Bak, Rasûlüllah SAS Efendimiz Mi'rac münasebetiyle bize yapılan kusurları affetmeyi emretti. İnşallah bu akşam, dargın olduğumuz kardeşlerimizle barışalım! Barışık olduğumuz kardeşlerimizle bilişelim! Bilişik olduğumuz kardeşlerimizle de samîmî, hakîkî dostluğu öğrenelim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri, birbirini Allah için seven kulları Arş'ının gölgesinde gölgelendirecek. Arş'ının gölgesinde gölgelenen bahtiyarlar zümresine Mevlâmız cümlemizi dâhil eylesin...

Kardeşlerimiz hatimler okumuşlar; Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerimleri tekrar tekrar hatmetmek nasib eylesin... Amma, içindeki mânâları anlamak ve o ahkâmı hayatımızda yaşamak nasib eylesin... Böylece Kur'an-ı Kerim'i hayatımıza rehber eylesin... Böylece Kur'an-ı Kerim'in şefaatine ermeyi cümlemize nasib eylesin...

Hatimlerimiz, sâir ibadet ve tâatlerimizi Rabbimiz kabul eylesin... Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü hayırlarına

nâil eylesin... Şöyle mübarek gecelere sıhhat afiyetle vâsıl olup, bu gecelerin hayrından, feyzinden, bereketinden tam mânâsıyla, en yüksek derecede istifade etmeyi nasib eylesin...

Rızasına uygun şekilde yaşayıp, ahirette de cennetine, cemâline nâil olmayı cümlemize nasîb eylesin...

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelizden razı olsun...

e. Hatm-i Hâcegân ve Dua

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele-i şerif...

.....

Üçer salevât-ı şerife... ..

İkişer *Elem neşrah leke* mea'l-besmele...

.....

On beş İhlâs-ı Şerif mea'l-besmele...

.....

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele...

.....

Üçer salevât-ı şerife... ..

Fa'lem ennehû: "Lâ ilâhe illa'llâh" (9 defa)

Lâ ilâhe illa'llâhü'l-melikü'l-hakku'l-mübîn, muhammedün rasûlü'llâhi sâdıkü'l-va'dü'l-emîn. Fesalli ve sellimû aleyhi tekûnû mine'l-fâizîn.

Allâàhümme salli alâââ, seyyidinâââ... Muhammedini'nnebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Aalihiii, ve sahibihiii, ve sellim... (2 defa)

*Allâàhümme salli alââ, seyyidinââ...
Muhammedini'llezî câe bi'l-hakkı'l-mübîn...
Ve erseltehû rahmeten li'l-âlemîn...*

*Ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-
ihsânin ecmaîn.*

[Aşr-ı şerif okunduktan sonra:]

Sübhâne rabbiye'l-aliyyil-a'lel vehhâb...

*El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmedü-
hû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ
yenbağî li-celâli vechihî ve liazîmi sultânih...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî tâci
ruûsina seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muham-
medini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahibihî ve men
tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'lvefâ...*

*Emmâ ba'dü feyâ rabbenâ, yâ rabbenâ, yâ
rabbe'l-âlemîn!..*

Sana hamd ü senâlar olsun yâ Rabbi, bizleri müslüman yarattın... Yâ Rabbi, sana hamd ü senâlar olsun, bu mübarek aylara bizleri sıhhatle, afiyetle erdirdin... Yâ Rabbi, sana hamd ü senâlar olsun, bizleri mescidinde sevdiğin mübarek mahallerde şöylece, kardeşçe haşr ü cem eyledin... Yâ Rabbi, sana hamd ü senâlar olsun, bizi Mi'rac gecesini tes'îde muvaffak eyledin...

Yâ Rabbel-âlemîn, sana sonsuz hamd ü senâlar ederiz. Habîb-i edîbin Muhammed-i Mustafâ –*aleyhi efdalü's-salevât ve ekmlü'ttahiyyât ve't-teslîmât*– Hazretleri'ne ihtiramâtımızı, selâmlarımızı, salâtlarımızı âcizâne, fakîrâne arz eyleriz.

Yâ Rabbe'l-âlemîn, bu hayırlı gecenin hayrından, feyzinden, bereketinden cümlemizi müstefid eyle... Yâ Rabbe'l-âlemîn, Peygamber SAS beşerin nâil olmadığı en yüksek makamlara bu gecede nâil oldu; bizleri de lütfuna, keremine, ihsânına, ikrâmına gark eyle... Rahmet-i kesîrene mazhar eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbe'l-âlemîn, şu okuduğumuz âcizâne, nâçizâne hatm-i hâcegânımızı, tesbîhatımızı, dualarımızı lütfunla kereminle kabul eyle... Hâsıl olan ücûr u mesûbatı kat kat mudaaf eyleyerek evvelen ve hâssaten efendimiz, rehberimiz, peygamberimiz, gözümüzün nûru, gönlümüzün sürûru, başımızın tâcı Muhammedi Mustafâ –*aleyhi's-salâtü ve's-selâm*– Hazretleri'ne arz ve hibe ve hediye eyledik, yâ Rabbi şu anda vâsıl eyle... Rûh-u peygamberîlerini bizlerden hoşnud ve razı eyle... Peygamber SAS Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, iltifatına, teveccühüne cümlemizi mazhar eyle...

Yâ Rabbi, Peygamber Efendimiz'in pâk ashâbının, cümle âlinin ve etbânının ve ahbâbının ruhlarına da şu mübarek gecede ayrı ayrı ikram eyle... Sâir enbiyâ ve mürselîn, ve cümle evliyâullah ve mukarrabîn ve sâlihlerin, muhlislerin ruhlarına, takvâ ehli kullarının ruhlarına; ve hâssaten ümmet-i Muhammedin müşidleri olan, verese-i enbiyâ olan sâdât ve meşâyih-ı turûk-u aliyemiz cümlesine hediye eyledik, vâsıl eyle...

Sahabe-i kirâm hazerâtından müteselsilen zamanımıza, kendisinden feyz aldığımız

hocalarımıza, üstadlarımıza ve hâssaten Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Burusevî Hocamız'a hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Yâ Rabbe'l-âlemîn, beldemizin medâr-ı iftihârı Ebû Eyyûb elEnsârî ve sâir sahâbe-i kirâm ve tabiîn ve evliyâ-i kirâm ve sâir sâlihînin ruhlarına hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Bu beldeleri mallarını, canlarını, bedenlerini, gayretlerini ve bütün varlıklarını ortaya koyarak fethetmiş olan fedâkâr ecdâdımızın ruhlarına hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Cümle hayrât ü hasnât sahiplerinin ve hâssaten şu camiye binâ etmiş olan İkinci Bayezid'in sırdaşı ve itimad ettiği kimse olan İskender Paşa Hazretleri'nin ruhuna hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Şu camiye bugüne kadar ayakta tutan, hizmet eden, himmet eden, tamir eden, cemaat olarak içini ihyâ eden, gelişmesine, büyümesine yardımcı olan kardeşlerimizin ve sâir ihvânımızın gelmiş geçmişlerinin ruhlarına hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Yâ Rabbi, "Âmin..." diyen kardeşlerimizin ve Türkiye'nin ve dünyanın her yerinde bulunan sâir kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının, ve dostlarının, arkadaşlarının ruhlarına da ikrâm eyle...

Hazret-i Adem Atamız AS'dan bugüne kadar güzerân eylemiş cümle müslümanların ve mü'minlerin ruhlarına hediyeye eyledik, vâsıl eyle...

Cümlesinin kabirlerini şu hediyelerimizle, şu mübarek gecede pür-nûr eyle... Ruhlarını şu hediyelerimizden memnun ve mesrur eyle... Makamlarını ve derecelerini yüksek eyle... Bizim de makamlarımızı ve derecelerimizi yüksek eyle... Tevfikını bizlere refîk eyle...

Yâ Rabbe'l-âlemîn, çıktığımız yüksek bir makamdan bizi aşağıya düşürme... İmandan sonra küfre düşürme... İzzetten sonra zillete düşürme... Kabulden sonra redde düşürme...

Yâ Rabbi, yolunda dâim eyle... Zikrinde kâim eyle... Dinine hâdim eyle...

Yâ Rabbe'l-âlemîn, sevdiğin kul eyle... Sevdiğin amellere muvaffak eyle... Sevdiğin kimselerle dost eyle... Sevdiğin ahlâk ile muttasıf eyle... Sevdiğin yollarda yürümek nasîb eyle... Sevdiğin amelleri işlemek nasîb eyle... Sevdiğin bir kul olarak huzuruna gelmeyi nasîb eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbi, bizler de fânîleriz, bizler de bu dünyadan göçüp gideceğiz; arkamızda bıraktığımız evlâtlarımızı, çocuklarımızı, zürriyetlerimizi de mü'min-i kâmil, sâlih kullar eyle... Bizden sonra küfre düşürme yâ Rabbi!.. Onları güzel yetiştirmeyi bizlere nasîb eyle yâ Rabbi!..

Vücutlarımıza sıhhat ü afiyetler ihsân eyle yâ Rabbi!.. Hasta olan, hastane köşelerinde, evlerinin bucaklarında senden şifâ bekleyen kardeşlerimize, şu mübarek gece hürmetine şifâ ihsân eyle yâ Rabbi!.. Dertlerimize devâ ihsân eyle yâ Rabbi!..

Biz hatâ işledik, günahlara daldık, sen kerem eyle, affeyle... Yâ Rabbi, bizlere rahmetini nasîb eyle... Yâ Rabbi, fazl ü kereminle bizleri ganî eyle... Yâ Rabbel-âlemîn, cümlemizi helâl rızıklarla merzuk eyle... Haramlardan bizi koru yâ Rabbi!.. Haramlardan bizi kurtar yâ Rabbi!..

Yâ Rabbi, helâl kazançlarımızla senin yolunda çalışmak nasib eyle... Malımızla, canımızla, her türlü müktesebâtımızla senin dinine hizmet etmeyi, cihad etmeyi nasib eyle... Sevdiğin kul olarak, yüzü ak, alını açık olarak yaşamayı nasîb eyle yâ Rabbi!..

Kimsenin önünde hor ve zelil eyleme yâ Rabbi!.. Kimseye boyun büktürüp el açtırma yâ Rabbi!.. Düşmanın çizmesi altında çiğnetme yâ Rabbi!..

Huzuruna sevdiğin ve razı olduğun bir kul olarak gelmeyi ve buyurun: *“Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû”* diyerek, Rasûlüllah’ın cemâlini göre göre, cennetteki makamlarımızı müşahede ede ede ruh teslim etmeyi nasîb eyle yâ Rabbi!..

Kabirlerimizi cennet bahçeleri eyle yâ Rabbi!.. Mahşerde Arş’ının gölgesinde gölgelenenlerden eyle yâ Rabbi!.. Cennetine, Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri ile beraber, ilk girenlerden olmayı nasîb eyle yâ Rabbi!..

Bizi şu caminin kubbesi altında, bu caminin avlusu içinde, bu ibadethânedede şöylece kardeş olarak topladığın gibi, Peygamber Efendimiz’in havzının etrafında da cem eyle yâ Rabbi!..

Yâ Rabbi, cennet içre senin cemâl-i bâ-kemâlini gören bahtiyarların zümresine biz âciz, nâçiz, günahkâr, bîçâre kullarını da lütfunla, kereminle dahil eyle yâ Rabbi!..

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsna, ve bi-hürmeti habîbike'l-müctebâ, ve bi-hürmeti şehri recebe'l-mübârek, ve bi-hürmeti leyleti'l-mi'râc, ve bi-hürmeti zikrike'l-celîlü'l-cemîl, ve bi-hürmeti kur'ânike'lkerîm, ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

06. 04. 1986 - İskenderpaşa / İSTANBUL

[Bütün MÜBAREK GÜN VE GECELER](#)
[sohbetlerine PDF olarak](#)
[ulaşmak için tıklayınız.](#)

